N°. 139. 1834.

BREDASCHE COURANT.



Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Zondag en Maandag 10 en 11 Augustus.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De belgische berigten van heden behelzen geen nieuws van bijzonder aanbelang. De afgetreden ministers hebben hunne portefeuillen aan hunne opvolgers overgegeven, en heeft de heer de *Merode* van zijn aftreden aan de vertegenwoordigers van vreemde hoven, die zich te Brussel bevinden, kennis gegeven, waarop hij naar zijn landgoed Trelon vertrokken is. De nieuwe minister van financien, *d'Huart*, heeft in zijn departement reeds aanmerkelijke veranderingen in het personeel daargesteld, en onder anderen den post van secretaris-generaal aan den heer *Lyon* opgedragen. Omtrent het aanblijven of aftreden van den generaal *Evain* schijnt men nog in 't onzekere; de *Courrier* wil diens aanstaande demissie wel als genoegzaam beslist aangemerkt hebben, doch intusschen heeft gemelde minister nu nog een maatregel genomen, die tot het tegendeel te denken zou kunnen aanleiding geven. Men weet dat de generaal *Daine* sich onlangs bij vorst *Leopold* over misbruiken in het oorlogsbeheer heeft beklaagd; thans is hij op een bevel van den oorlogsminister onverwacht op dispenibiliteit gesteld en is zijn chef van den staf, die hem in het opzamelen der bezwaren behulpzaam is geweest, op non-activiteit gebragt. De *Courrier* vermeent, dat deze maatregel de zoo geheel op de fransche leest geschoeide administratie van oorlog in de achting van het leger zou doen dalen, doch het zou aan den anderen kant de vraag zijn, of dezelve niet veeleer getuigt van de kracht en invloed, die dezelfde administratie nog altijd in Belgie behoudt. Ten aanzien van de nieuwe belgische ministers heeft het voorts de opmerking getroffen, dat de heer *Ernst* zich van het beheer der algemeene politie heeft weten te ontslaan, om hetzelve aan zijn ambtgenoot van de binnenlandsche zaken, *Detheux*, over te dragen. Naar het zeggen der bladen heeft hij daardoor willen vermijden met zich-zelven in tegenspraak te zijn, ten aanzien der taal door hem gevoerd, tijdens den maatregel der uitdrijvingen onder de vorige ministers, terwijl zijn ambtgenoot *Detheux* te dier zake zich toenmaals integendeel voor de willekeurige maatregelen van den heer *Lebeau* heeft verklaard, en dus voegzamer de hand aan die uitdrijvingen kan houden.

— *l'Emancipation* bevat heden, het meer [illegible] hij vermeent, dat er gisteren avond [illegible] gekomen waren, die, voor de [illegible] zouden zijn.

— Eene nieuwe brochure van den abt de *Lamennais* ziet het licht, getiteld: *over het absolutismus en de vrijheid.*

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 96⅝; Braz. 77⅛; Sp. perpet. 50½, ⅝, 50; 5 pCt. 35; Cortes 33; Uitgest. 14⅛, ¼.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6den Augustus.

Volgens het *Journal de Paris* heeft het gouvernement gisteren geene andere dan de volgende telegraphische depeche ontvangen, van St. Jean de Luz, van den 3den dezer des avonds gedagteekend:

„De generaal *Jauregay* berigt ons, dat op den 1sten, het hoofdkorps der insurgenten in de nabijheid van Iturgayen is geslagen, en dat de troepen der koningin hen van alle zijden vervolgen."

Bijzondere berigten van Bayonne, van den 1sten dezer, vermelden, dat men aldaar tot nu toe niets beslissends had vernomen, dat zelfs het berigt, door den Spaanschen konsul publiek gemaakt, van de overwinning die op den 27sten Julij door den generaal *Rodil* zoude zijn behaald, werd tegengesproken, onder verzekering dat de insurgenten dien dag de troepen der koningin hadden aangetast, een verlies van tweehonderd dooden toegebragt, en voorts meester van het slagveld waren gebleven. Daarentegen moet de bezetting van Eybar den vorigen dag de karlisten, die de geweerfabriek wilden bemagtigen, met groot verlies hebben teruggeslagen.

In de haven van St. Jean de Luz werden eenige ligte vaartuigen uitgerust, om op de kust van Biscaye te kruissen, waar men ook reeds eene Engelsche oorlogsbrik had zien verschijnen.

Uit Madrid schrijft men nog van den 28sten Julij, dat destijds aan de komst van don *Carlos* in Navarre niet meer getwijfeld werd, doch dat de berigten uit de overige provincien geenen algemeenen opstand deden vreezen, zoo lang immers de insurgenten in de Baskische provincien niet eenig beslissend voordeel hadden behaald.

Het proces dergenen die aan de moordtooneelen van den 17den hadden deel genomen, werd met den meesten spoed opgemaakt.

Behalve de generale *Palafox*, en van *Halen* en don *Ramiro Alpuente*, waren nog als deelgenooten in de pas ontdekte zamenzwering in hechtenis genomen, de generaal *Lloran*, dan *Alexandris Odonnel*, *Jose Garcia Vilata* en anderen.

— Van Toulon schrijft men, dat aldaar op den 31sten Julij, door den telegraaf, de last ontvangen werd, om het fregat *le Victoire* en de beide brikken *l'Eclipse* en *le Sylphe*, dadelijk in gereedheid te brengen, zoodat deze vaartuigen binnen vier-en-twintig uren zee konden kiezen. Men meende dat de Spaansche kust hunne bestemming was. Ook aan boord der schepen die tot het groot eskader behooren, was alles in beweging, om zich van manschap en levensmiddelen te voorzien. Zoo als zij thans is zamengesteld, bestaat deze vloot uit de linieschepen *le Suffren* van 100, *le Duquesne* van 80, *le Nestor* en *le Triton* beide van 74 stukken, de fregatten *le Didon* van 60, *l'Artémise* van 54 en *la Bellone* van 44 stukken, behalve de kleinere vaartuigen.

— Ter beurse van heden liep het gerucht, dat bij het gouvernement een voorstel van het Spaansch ministerie tot reductie der openbare schuld was ontvangen.

Heden (6 *Augustus*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 106; op tijd 106,15; 3 pCt. kont. 75,45; op tijd 75,55; Nap. renten kont. 93,10; op tijd 93,50; Sp. perpet. kont. 49¾; op tijd 49½; 3 pCt. kont. 34; op tijd 33¾; Cortes 33.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 9den Augustus.

Door Z. M. den Koning zijn, bij besluit van 16 Julij, gedaan de navolgende benoemingen:

Tot Hoofd-Ingenieur van de 2de klasse, de Ingenieur der 1ste klasse A. C. Kros; Tot Ingenieur der 1 klasse, de Ingenieur der 2de klasse A. Greve; Tot Ingenieur der 2de klasse, de Aspirant-Ingenieur M. Beijerinck; Tot Conducteur bij den Waterstaat, de Opzigter H. Hendriks.

Nog heeft Z. M. bij besluit van 25 Julij, benoemd:

1°. In het bestuur van den polder het Nieuwland van Standdaarbuiten (prov. Noord-Braband), Tot Dijkgraaf, Michiel de Wit, Gezworen; Tot Gezworen, G. J. Nollen; Tot Penningmeester en Boekhouder, J. L. van Breda.

2°. Tot Dijkgraaf van den polder van Esscharen en Gemel (prov. Noord-Braband), W. van Tuerenhout.

3°. Tot Gezworen in het bestuur van den polder den Bommel (Zuid-Holland), Pieter van Weel.

4° Tot Gezworen in het bestuur van den Molenpolder en den polder den Uitslag, onder de gemeente den Bommel (Zuid-Holland), L. van den Velde en M. van Prooijen.

5°. Tot Heemraden in het Dijks-kollegie van den lande van Voorne, A. H. van Kraijne, B. Vlielander, J. van der Minne, A. van der Meer, J. Trouw, en Mr. H. T. Heijer.

6°. Tot Gecommitteerden tot het Dijks-bestuur van het Westdonger Nieuwland (prov. Friesland), D. G. van der Werf.

7°. Tot Schepper van het Adwarder Zijlvest (prov. Groningen), J. R. de Boer.

8°. In het Bestuur van den polder het Oudland Standdaarbuiten (Noord-Braband), Tot Dijkgraaf, J. Bloemerde, Gezworen; Tot Gezworen, J. Gertissen; Tot Penningmeester en Boekhouder J. J. van Breda.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. goedgevonden te bepalen, dat de nalatigen der mobiele schutterij, welke den ouderdom van 34 jaren hebben bereikt, gedurende den tijd van hunne onttrekking aan de dienst, aangehouden en voor gedeputeerde staten behooren te worden gebragt, ten einde hunne redenen van nalatigheid te beoordeelen, en daarop de bepalingen der wet van 31 december 1832 (Staatsblad no. 67) toe te passen, doch dat dezelve, wanneer zij, bij dat onderzoek, bevonden worden, voldoende redenen voor hunne nalatigheid te hebben ingebragt, alsdan niet ter inlijving bij de mobiele schutterij behooren te worden opgezonden.

— Bij kabinets-rescript van 16 julij, j.l., is Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken, door den Koning, nadat Hoogstdezelve kennis genomen had van het aan hoogstdenzelven aangeboden algemeen verslag omtrent den afloop der ligting voor de nationale militie over 1833, gemagtigd, om aan de autoriteiten, welke zich in de uitoefening hunner functien betrekkelijk de

voorz. ligting loffelijk hebben gekweten, Hoogstderzelver tevredenheid deswege kenbaar te maken.

— Naar men verneemt zal de Pruissische gezant aan ons hof, graaf *Mortimer van Maltzan*, die in gelijke betrekking naar Weenen is overgeplaatst, te 's Gravenhage door den graaf *[illegible] de Luthum*, gevolmagtigd minister te Napels, vervangen worden.

— Uit Curaçao heeft men berigten ontvangen tot [illegible]. Op dat eiland was, krachtens een besluit van Z. M., een regerings-reglement bekend gemaakt, waarbij eenige veranderingen in het bestuur zijn bepaald. Aan den directeur is toegekend de titel van gezaghebber; jonkheer *J. J. Rammelman Elsevier Jr.* is benoemd tot kolonialen secretaris en tevens belast met het secretariaat bij den kolonialen raad en met de notariële praktijk; Mr. *C. C. Römer*, thans commissaris van policie *ad interim*, belast met het publieke ministerie, is benoemd tot procureur des Konings *ad interim*; den heer *J. Ph. Bosch*, Boekhouder controleur, is toegekend de titel van administrateur der financien, en den heer *C. L. van Uytrecht* die van kolonialen ontvanger.

— In het parijsch dagblad *le Temps* leest men, in het uittreksel uit een brusselschen brief, het volgende over de verandering van het ministerie in Belgie:

» Er loopen zeer tegenstrijdige geruchten over de reden van het aftreden der heeren *Lebeau* en *Rogier*. De meest gevestigde meening onder de best onderrigte personen is, dat die heeren genoodzaakt geweest zijn hunne demissie te geven, ter oorzake der ontevredenheid welke het fransch kabinet heeft doen blijken, opzigtelijk de tusschen Belgie en Pruissen aangeknoopte onderhandelingen, met oogmerk om de eerstgenoemde mogendheid tot de toetreding tot het pruissische tolstelsel over te halen. Z. M. de koning der Belgen heeft geen ander middel weten te vinden, om de gevoeligheid van zijnen magtigen bondgenoot te bevredigen, dan het gedrag zijner ministers, die, naar men beweert, buiten zijn weten hebben gehandeld, regtstreeks af te keuren. Hij heeft hen dienvolgens uitgenoodigd om zelven hunne demissie aan te vragen." – Naar den *Temps* verder ten aanzien dier bewuste onderhandelingen beweert, zouden er deswege te Berlijn aan den belgischen zaakgelastigde openingen zijn gedaan, en het bestuur te Brussel in deszelfs toetreding tot het duitsche tolstelsel, een' nieuwen waarborg voor deszelfs nog steeds hagchelijk staatkundig bestaan vindende, wel genegen tot het voorstel zijn geweest, bovendien daarin een nieuw middel voor de afzetting van deszelfs manufacturen hebben gezien, terwijl men in Duitschland aan den anderen kant, volgens den *Temps*, aanneemt, door dit middel, langs den weg van Antwerpen, op eene min kostbare wijze van koloniale waren te kunnen voorzien worden.

— In een berigt uit Marseille van het laatst der vorige maand wordt het volgende gemeld:

» In de vorige week is hier een groot aantal Duitschers, die hunnen driejarigen dienstijd bij het vreemdelingen-legioen volbragt hadden, uit Algiers terug gekomen. Onder dezelve bevonden zich vele voormalige studenten uit Göttingen, Marburg, Tübingen, enz. die wegens deelneming aan misdadige vereenigingen hun land hadden moeten ontvlugten, en die thans met bitter teleurgestelde verwachtingen wederkeeren. De gevlekte en misvormde gezigten dezer ongelukkigen spreken luider dan hunne weeklagt van het lijden en de ontberingen, welke zij hebben te verduren gehad. Het Fransche gouvernement doet aan allen tot aan Straatsburg reisgeld uitbetalen. Zij bekennen zelve, dat de leertijd van drie jaren, welken zij in Afrika hebben doorgebragt, hen geheel en al heeft doen veranderen. Hunne verhalen van hetgeen zij ondervonden hebben moeten onmisbaar elk een den lust benemen om zich naar Algiers te begeven. Volgens hun zeggen bevinden zich tegenwoordig nog drie bataillons Duitschers te Algiers en een te Bona. Een Italiaansch bataillon ligt te Oran, en een Poolsch te Bugia. De Spanjaarden had men allen naar hun land gezonden. – Sedert het laatste gevecht met de Hadjuten, was omstreeks Algiers niets belangrijks voorgevallen."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den Augustus.

Volgens berigt uit Petersburg heeft de Keizer van Rusland den bekenden engelschen Noordpool-reiziger, kapitein *Ross*, het St. Anna's ordeteeken der tweede klasse, in diamanten, geschonken.

— Uit Hamburg wordt gemeld, dat de gewezen Russische ambassadeur aan het Londensche hof, Prins *Lieven*, met gemalin en familie, aan boord van de engelsche Konings-stoomboot *the Lightning* den 5den augustus uit Engeland, op deszelfs terugreis naar Petersburg, te Hamburg is aangekomen.

— Een der correspondenten van de *Augsburgsche Zeitung* meldt onder dagteekening van den 6den dezer uit Berlijn, dat de aftreding van den maarschalk *Soult* als minister in Frankrijk aldaar als eene belangrijke gebeurtenis wordt beschouwd. Men hoopt, dat het Fransche kabinet steeds meer de staatkunde van het vaste land zal omhelzen. » Het tegenwoordige stelsel van bewaking der Europesche staten jegens elkander moet, zoo schrijft men, voor alle regeringen en landen meer en meer lastig worden. De maarschalk *Soult* was altijd een vriend van eenen grooten militairen staat; hij berekende de kracht van een land naar het getal bajonetten. Zijn opvolger is ook wel onder de wapens grijs geworden en een bewonderaar van het militaire bewind; maar hij is minder roemzuchtig dan *Soult*, en meer gevoelig voor het geluk en den luister zijner natie. *Soult* zou er geen gewetenszaak van gemaakt hebben om het oorlogsvuur weder te ontsteken, indien hem de handen niet waren gebonden geweest en *Lodewijk Philippus* niet steeds getracht had, om den vrede, het kostte wat het wilde, te bewaren. Bij vele onderhandelingen met het Fransche kabinet is altijd de innige zucht van den maarschalk bovengekomen, en slechts met moeite kon hij ze overwinnen. Het schijnt in zoo verre een geluk, dat de Fransche staatkunde uitsluitend in handen van *Lodewijk Philippus* berust, en de ministers slechts zijne gevoelens te volgen hebben.

— De Zwitsersche landdag heeft op den laatsten der vorige maand onder anderen beraadslaagd over de voldoening der bezettings kosten van het kanton Schwijtz. Ofschoon de zeer bepaalde instructien der gezanten het ondoenlijk maakten om dadelijk tot een besluit te komen, schijnt echter de meerderheid overtuigd te zijn, dat men genoemd kanton niet wel die kosten, welke door eene onnoodige magtsontwikkeling verhoogd zijn, geheel kan doen dragen, zoodat waarschijnlijk bij eene volgende stemming drie van de gedeelten derzelve ten laste van het bondgenootschap zullen worden gebragt.

— Uit Munchen schrijft men dat Z. K. H. de Kroonprins van Beijeren, eerstdaags naar Weenen vertrekt, zoo men meent, om zich met de dochter van den Aarts-hertog *Karel* van Oostenrijk, Prinses *Therèse*, te verlooven.

» BIJ UWE LIEFDE BEROVE IK HET U, BEDROGEN ZULT GIJ U NIET VINDEN." Deze hoogstgewigtige woorden mogen wel diep gegrift zijn in het hart van eiken Nederlander; met guldene letteren moesten zij door de geschiedenis worden overgebragt aan de nakomelingschap. Zij zijn gevloeid van Vorstelijke lippen, niet in een oogenblik van voorbijgaande ontroering, maar met het gevoel eens vaders voor zijne kinderen, en in het volle besef van alle de op hem rustende pligten, op een tijdstip, toen de nood des vaderlands en de toestand van *Europa* dringend vorderde om een krachtig bestuur daar te stellen, door de souvereiniteit dezer landen op te dragen aan onzen tegenwoordigen Koning. De 2de December 1813 zal niet ligtelijk uit het geheugen van ware vaderlanders gewischt worden. Als men indenkt aan het [illegible] en hoogstgevaarlijke van den toestand, waarin wij [illegible] erkennen, dat er kloekhartigheid, getrouwheid, [illegible] noodig waren, om de teugels van het bewind te aanvaarden. Gelukkig hij, die waardiglijk aan het in hem gestelde vertrouwen beantwoordt; meer gelukkig het land, 't welk zich in die leiding en in dat bestuur der landszaken mag verblijden! Wij weten het, als wij bij onszelven het vraagstuk willen beantwoorden, dat het antwoord bevestigend zal wezen, op de vraag: heeft het gedrag aan de belofte beantwoord? Maar ook nu, nu de uitkomst dezer dagen daarvan zóó schitterend is gebleken, mag men het wel eens indenken, hoe gedurende deze jaren van onrust die leiding en dat bestuur der landszaken aan vele bedillingen zijn onderhevig geweest; ja, hoe men somwijlen den voortdurenden staat van oorlog aan vreemde inzigten heeft willen toeschrijven: dan, welke ook de aantijgingen geweest zijn, rustig en met beleid zijn groote gevaren ontweken, zijn voorbijgaande stormen getrotseerd, waar men ze niet kon vermijden; en de staatsbulk is vooreerst uit eene gevaarlijke met vele blinde klippen als doorzaaide zee behouden en in meer stille wateren gevoerd. – Over die bedillingen en [illegible] moet men zich echter niet bedroeven. Indien wij [illegible] hadden in die eerste jaren van algemeenen ramp, tijdens de eerste pogingen tot afschudding van het Spaansche juk, dan zouden wij niet geweten hebben, of wij aan blindheid, of aan ondankbaarheid, of aan wangunst, of aan onverdraagzaamheid, of aan nooit te voldoene ontevredenheid, of aan woelziekte, al die hindernissen zouden moeten toeschrijven, waarmede de onvermoeijelijke en edelmoediglijk zich opofferende WILLEM VAN ORANJE zich in zijn bestuur belemmerd vond, om zich, na alle opofferingen, nog ondankbaarlijk te zien voorbijgaan, en anderen de hoogste eere te zien aangeboden. Ja, nadat die edele Vorst eerst het Verbond der Edelen had weten tot stand te brengen, en *Granvelle* had verwijderd; nadat hij met raad de ingezetenen had voorgelicht in hunne belangen, zich zelven had vervolgd gezien om hunnent wille, en zijne goederen verbeurd verklaard; nadat hij [illegible] op eigen kosten in hun belang was in het veld [illegible]; door zijn zeevolk reeds ettelijke steden had ontweldigd aan den vijand; derzelver bestuur had doen regelen, door eene eerste vergadering te Dordrecht; de Gentsche bevrediging zag daargesteld en nieuwe voordeelen had verworven; – toen zag hij de landvoogdij opdragen aan den aartshertog *Mathias*; en later het oppergezag aan den hertog *van Anjou*. En na al die ondubbelzinnige blijken zijner liefde en trouw, werd hij schandelijk verdacht, en zijn bestuur gegispt; ja zelfs, zoo als die Vorst zelf getuigt, nadat hij alvorens alle de tegen hem opgeworpene grieven herhaald heeft: » *qu'il empesche par tous moyens la Paix qui est* » *tant désirée par chascun, et qui est si advantageuse, et la*

... tout pour se maintenir en auothorité, brief pour faire son Exc. tant plus odieux; font publier que le Roy ne désire faire la guerre à ses bons subiectes, mais seulement au Prince d'Orange; etc. etc." (1) En deze waren toen de overwegende beweegredenen, waarom de Prins van Oranje het toen hem door de afgevaardigden uit Utrecht aangeboden Luitenant-Generaalschap van de hand wees.

Hebben wij in onze dagen geene dergelijke beschuldigingen gehoord? Heeft men het aan de regering niet verweten, dat er geen vrede werd gemaakt, omdat zij eerst de XVIII en later de XXIV artikelen als met de eer en het welzijn des lands strijdig verwierp? Heeft men niet veel te zeggen gehad, op het volhouden in de wijze van bestuur, omdat het embargo of het beleg van het Kasteel van Antwerpen het land bedreigde? Heeft men niet aan geheime bedoelingen, om Belgie wederom in het bezit te krijgen, het voortduren van den oorlogsstaat toegeschreven, en het volk omtrent deszelfs wezenlijke belangen getracht te misleiden? Tot het geluk van Nederland is nu niet gebeurd, wat in het laatst der zestiende eeuw bij herhaling gebeurde; die inblazingen hebben geen gevolg gehad, en daardoor hebben wij ook vele onoverzienbare rampen van ons afgeweerd. - Dat men nu bedaardelijk nadenke, wat al heil en wezenlijk voordeel er voor de burgermaatschappij is voortgevloeid, uit die krachtdadige wering van verderfelijke beginselen, welke met 's lands onafhankelijkheid, ook de inwendige rust, en het gerust bezit onzer eigendommen, onzer wezenlijke vrijheid, onzer geregtigheden zouden hebben omvergeworpen; en waardoor wij ons aanzien buiten 's lands en onzen ondvaderlijken roem hebben herwonnen. - Dat men met dankbaarheid erkenne, dat de terugzending der schutterijen naar huis [illegible] het besluit van den 16 Julij wezenlijk weldadig [illegible] is, en dat de regering heeft woord gehouden in hare beloftenissen van bezuiniging en van zoo veel mogelijke en meest raadzame ontwapening, en dat zij, naar den stand der zaken in Europa, gewis niet voegzaam vroeger konde doen. - Zoude dat dan geene redenen opleveren, om verder te vertrouwen in het wijs beleid, en in de liefde jegens ons, welke het hoofd van den staat zoo kennelijk onderscheidt? Dan moeten zij ook goedsmoeds naar hunne gewone werkzaamheden terugkeeren; en door hunne gedragingen toonen, dat zij indachtig zijn, dat gedurende alle die jaren van woeling Hij onze Hoofdman, onze trouwe leidsman is geweest; dat Hij voor ons en met ons heeft gewaakt, en zijnen arbeid niet heeft gespaard, waar het de eer en de welvaart van het Vaderland betrof. Dat het land, te midden van den grootsten druk, vaderlijke bescherming heeft genoten, dat de algemeene nood zoo veel mogelijk overal gelenigd is, en dat de toenemende welvaart van enkele streken des rijks veelal ook gestrekt heeft, om de lasten te dragen en te gemoet te komen.

Wij bidden het dan, dat gij aan hem uwe liefde bevestigt; dat is, dat gij, Nederlanders, voortgaat met de bewijzen te leveren, van innige verknochtheid aan hem, die waarlijk regt heeft op uwe liefde, door zijne trouwhartige waarneming uwer belangen, door zijne waakzame verzorging in alle uwe behoeften; die zoowel uwe stoffelijke als uwe hoogere aangelegenheden nimmer heeft uit het oog verloren, maar ze heeft genomen als het rigtsnoer zijner verpligtingen, op dat hij het Vaderland mogt redden uit den nood, waarin het zich bevonden heeft. Gelooft gij dan, dat gij met [illegible] de getuigenis moogt afleggen, dat Hij [illegible] wij [illegible] het vervolg moogt [illegible].

(1) Zie *M. L. P. van de Spiegel*, bundel van onuitgegeven stukken ter opheldering der unie van Utrecht, 2de deel, pag. 241.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — De met roem bekende Hoogleeraar DIEFFENBACH is naar *Petersburg* beroepen, als lijfarts van den Keizer van *Rusland*. Het is echter nog niet zeker, of hij die beroeping zal aannemen. — De Duitsche Geschiedschrijver SCHLOSSER bevindt zich sedert het begin van de maand Mei in *Parijs*, om eene omwerking zijner Geschiedenis van de Achttiende eeuw tot stand te brengen. Te dien einde zijn hem van regeringswege de archieven van *Frankrijk* bereidwillig geopend, en SCHLOSSER moet zich uitgelaten hebben, daardoor groote onnaauwkeurigheden te hebben ontdekt, welke in de historische werken van CAPEFIGUE, en anderen zijn ingeslopen. SCHLOSSER heeft vrij levendige woordenwisselingen met de Ministers GUIZOT en THIERS gehad, welke hij van het begin zijner komst te *Parijs* af bezocht heeft, en het is daarom vreemd, dat voor weinige dagen in het *Journal de l'Instruction*, 't welk door het Ministerie van onderwijs wordt uitgegeven, de volgende zinsnede werd gevonden: *Mr. Schlosser est attendu à Paris, où il se propose de chercher dans les bibliothèques* (!) *de nouveaux matériaux pour une histoire des trois* (?) *derniers siècles.* — Men vermeent dat een gedeelte der voorwerpen van Natuurlijke Historie en Oudheden, welke de Heer RUPPELL, op zijne reis door *Abyssinië* had verzameld, op de kust van *Frankrijk*, nabij *Boulogne* verongelukt is.

FRANKRIJK. — In het begin der verledene maand heeft men, bij het delven van turf, nabij *Moltelette*, een dorp in den omtrek van *Amiens*, 7 à 800 Romeinsche, meest bronzen penningen gevonden, welke bijzonder wel bewaard gebleven waren en in het water eene goudachtige tint hadden aangenomen. Zij waren van de Keizers DOMITIANUS, NERVA, TRAJANUS, HADRIANUS, SABINA, ANTONINUS PIUS, de beide FAUSTINA's, MARCUS AURELIUS, LUCIUS VERUS en zijne gemalin LUCILLA, COMMODUS, CRISPINA, SEPTIMIUS SEVERUS, HELIOGABALUS, ALEXANDER SEVERUS, MAXIMUS I en POSTHUMUS. Op de keerzijde vertoonden zij eene galei. Eenige zilveren waren van GALLIENUS, POSTHUMUS enz. Te *Parijs* heeft men voor weinige dagen in een kelder bij een geraamte eenige penningen gevonden, waaronder een legpenning, vertoonende op de eene zijde drie kroonen de eene boven de twee andere geplaatst, zijnde de bovenste gekroond met vijf sterren, met het omschrift: MANET ULTIMA COELO. Aan de andere zijde ziet men een mast, met een vogel op den top, naar welken twee beeldjes met gespannen boog hunne pijlen schieten. Het omschrift is: VIVE ENFENCE. Men ziet er geen jaartal op.

NEDERLANDEN. — Op Maandag den 25 dezer en volgende dagen, zal te *Amsterdam* worden verkocht de Bibliotheek van wijlen den Heer C. H. à ROY, in leven geneesheer te dier stede, Ridder van den Nederlandschen Leeuw en Lid van het Koninklijk Instituut. Deze Boekerij, met groote kosten en onvermoeide vlijt bijeen gebragt, bestaat uit 18,000 nommers en bevat al de beste zoowel, als vele zeldzamen werken over Genees- Heel- Vroed- Schei- Kruidkunde en Natuurlijke Historie, Reisbeschrijvingen met kostbare plaatwerken en eene rijke verzameling van portretten van mannen, die zich bij de Geneeskundige Wetenschappen verdienstelijk hebben gemaakt. — Het Provinciaal Utrechtsch Genootschap van kunsten en wetenschappen, 't welk op den 27 Junij ll. zijn 61ste jaarlijksche algemeene vergadering hield heeft thans zijn Programme uitgegeven voor het jaar 1834. Uit hetzelve blijkt, dat, op de uitgeschrevene prijsvragen, met den gouden eereprijs bekroond zijn: 1°. eene verhandeling over den gang der bespiegelende wijsbegeerte in *Duitschland*, in het tijdperk tusschen de verschijning van KANTS eerste hoofdwerk *Critik der reinen Vernunft* en den dood van HEGEL, van welke verhandeling bleek schrijver te zijn de kunstschilder J. A. BAKKER te *Rotterdam*, die reeds door zijne prijsverhandelingen over de Geestdrift, over het Ideaal en andere schriften, zich als diepzinnig beoefenaar van de wijsbegeerte van het schoone heeft doen kennen; 2°. eene verhandeling van den Hr. C. DE BEER, Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in *Drenthe*, over het kanaliseren van sommige streken van ons vaderland door middel van kleine kanaaltjes of vaartjes, terwijl 3°. als schrijver eener verhandeling, waaraan in het vorige jaar de zilveren medaille was toegekend, zich heeft opgedaan de eerste Luitenant ter Zee C. V. [illegible]. — Onlangs zijn er in ons Vaderland twee gedenkpenningen vervaardigd, welke, zoo wel om het onderwerp, als tot aanmoediging van Vaderlandsche kunst verdienen aanbevolen te worden. De eene doelt op den tegenwoordigen toestand van *Neêrlands Koning* WILLEM I en *Neêrlands Volk* in de onrustige dagen welke wij beleven, geschikt om, benevens de geschiedboeken, de gebeugenis derzelve tot op onze laatste nakomelingschap over te brengen. De voorzijde des pennings stelt voor het uitnemend welgelijkende afbeeldsel van Z. M., verkleind naar het in *Nederland* algemeen bekende groote steendrukportret, het eenigste goede, dat er van den Vorst, op Hoogstdeszelfs tegenwoordigen leeftijd, bestaat; en tevens het eenigste [illegible] *en face* dat op eene medaille gevonden wordt. Het omschrift [illegible] (EMBURGI) M(AGNUS) [illegible] *Nederlanden*, *Groot-Hertog van Luxemburg*. Op de keerzijde [illegible] eene rots [illegible] golven, die dezelve van rondom bestoken; een beeld [illegible] ontleend van de [illegible] des vroegeren WILLEM I geslagene gedenkpenningen, gelijk ook het omschrift: FATIS IMMOTUS IN UNDIS. d. i. Onbewegelijk te midden der woedende golven, [illegible], met eenige verandering, van die gedenkpenningen ontleend is. Het Onderstuk (*Exergue*) bevat: A DIE 25 AUG. 1830 AUSPICE DEO. Hetgeen, in verband met het omschrift, te kennen wil geven, dat, Z. M. (en het Nederlandsche volk) van het begin des oproers te *Brussel*, den 25 Aug. 1830, af, onder opzien tot den Almagtige, te midden van de woedende golven der staatsorkanen, onbewegelijk als eene rots is blijven staan. De andere is eene gedenkpenning op de kalme en rustige houding van Z. M. den Koning der *Nederlanden* en van de Nederlandsche Natie, tijdens den opstand van een aantal volken tegen hunne wettige overheid in den jare 1830. Op de voorzijde ziet men Minerva, de Godin der wijsheid, voorgesteld in het heerlijke, ons uit de Oudheid overgeblevene, beeld, van de Minerva van *Velletri*, door het Nederlandsche wapen, dat zij op haren schild draagt, tot eene Nederlandsche Minerva gevormd; met de regterhand legt zij een krans op een altaar, waarop men *en basrelief* de afbeelding van Z. M. den Koning der *Nederlanden* ziet. Het opschrift, vereenigd met dat, hetwelk op de keerzijde in een eikenkrans gelezen wordt, luidt: SAPIENTIA GUILIELMI I NASSAVII AESTUANTE EUROPA BELG(IUM) FOEDER(ATUM) STABILIS PACIS ARX ET PRAESIDIUM. d. i. Door de wijsheid van WILLEM I van *Nassau*, was, te midden der woelingen van Europa, het Vereenigde *Nederland* het bolwerk en de voormuur eens bestendigen vredes. Onder leest men: MDCCCXXX; het jaar van het begin der woelingen. Deze beide medailles in zilver en in brons zijn te bekomen, te *Leiden* bij den Heer P. O. VAN DER CHIJS; te *Amsterdam* bij den Heer JERONIMO DE VRIES; te *'s Hage* bij den Heer A. A. VAN DE KASTEELE; te *Utrecht* bij den Heer A. H. VAN ZUILEN; te *Groningen* bij den Heer A. L. WICHERS.

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

VRIJDAG, *den 8sten Augustus.*

TARWE. — Ging aan gebruikers van de hand: 128 [illegible] puike witbonte Pools. *f* 242; - 130 bonte dito *f* 230½ - 123 [illegible] dito *f* 207; - 133 Neder-Rhijn *f* 169; - 124 O. Banth. *f* [illegible]; - [illegible] Vriess. *f* 145, 154; - 128 Holst. *f* 170; - 124 bonte Pools. *f* [illegible]; - [illegible] N. Zeeuws. *f* 174.

ROGGE. — Op vorige prijzen gehouden, [illegible] omgegaan.

GARST. — Still N. Zeeuws. winter *f* 98; - 112 [illegible] Holst *f* 90.

HAVER. — Tot hooger prijzen bij partij verkocht: 73, 75, 76, 78 [illegible] Voer, op zolderliggende, *f* 63, 65, 66, 68; - 85 fijne *f* 81.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, den 8sten Augustus.

NEDERLANDEN. pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Laatste koers.
Werkel. schuld 2½	$50\frac{7}{8}$	$51\frac{1}{16}$	$51\frac{1}{16}$
Dito dito 5	$97\frac{5}{8}$	$97\frac{1}{2}$	$97\frac{1}{2}$
Uitgestelde dito	$1\frac{5}{32}$		
Kansbill. dito	$21\frac{7}{8}$	22	22
Amort. Syndic. 4½	$89\frac{3}{8}$	$89\frac{5}{8}$	$89\frac{5}{8}$
Dito dito 3½	$71\frac{7}{8}$	72	72
Schatkistbiljett. 6	$100\frac{1}{4}$	$100\frac{3}{8}$	
Oorlogsleening 5			
Leening 1831 6			
Handel-Maats. 4½			
FRANKRIJK.			
Inschr. Grooth. 3	$75\frac{3}{4}$		
ENGELAND.			
Dito per 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Certificat. Amst. 5	$51\frac{1}{4}$	$52\frac{1}{2}$	$52\frac{3}{8}$
Dito f 1000 3	$35\frac{3}{4}$	$36\frac{3}{4}$	$36\frac{1}{8}$
Uitges. 3 pc. Sch. 5	$14\frac{1}{4}$	$15\frac{3}{8}$	$15\frac{3}{8}$
Cert. Bons. Lond. 5	$33\frac{1}{4}$	$33\frac{5}{8}$	$33\frac{3}{8}$
NAPELS.			
Certificat. L. & B. 5			
Dito Falc. & C. 5			
Leen. Lond. R. 5			
RUSLAND.			
Obl. Hope 1798. 5	$102\frac{3}{4}$		
Dito dito 1828. 5	$102\frac{1}{8}$		

pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Laatste koers.
Cert. dito 1831. 5	$95\frac{7}{8}$	96	
Obl. te London. 5			
Certif. te Hamb. 5			
Inschrijv. Assig. 6	68		
Certificat. dito 6	$67\frac{3}{4}$		
POLEN.			
Aand. Loot. fl. 300			
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50	$100\frac{1}{4}$	$100\frac{3}{8}$	
OOSTENRIJK.			
Dito dito f 100			
Dito dito » 250. 4			
Metalliek 5	$96\frac{1}{16}$	$96\frac{3}{4}$	$96\frac{3}{4}$
Dito Lond. gen. 5	$96\frac{1}{4}$	$96\frac{1}{8}$	
Dito 2½	$51\frac{7}{8}$		
Oblig. Goll & C. 5			
Dito 4			
Cert. Stadsb. dit. 2½			
Wech. Bankact. 3			
DENEMARKEN.			
Leening te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito Rotschild. 5	$77\frac{7}{8}$	78	
GRIEKSCHE.			
Dito te London. 5			

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der stad BERGEN-OP-ZOOM, zullen, op Maandag den *achttienden* Augustus 1834, des voormiddags om *elf* ure, ten Raadhuize aldaar, publiek premeteren aan te besteden;

Het doen van de noodige HERSTELLINGSWERKEN aan een gedeelte der STADS-GREBBE, en wel aan de noordzijde van de Grebbe, van af het gebouw genaamd: *de Lusthof*, tot aan den Spuitoren, met de Leverantiën van de daartoe benoodigde Materialen,

Zullende het bestek en de condition van aanbesteding *acht* dagen te voren ter Stads-Secretarie ter lezing liggen, en nadere onderrigting te bekomen zijn bij den Stads-Architect J. VERGROESEN, Azn.

BERGEN-OP-ZOOM, den 29. Julij 1834.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
CUYPERS, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
CAMAUER, L. S.

Op voordeelige voorwaarden wordt ten verkoop aangeboden, al met of zonder de BOERDERIJ en daartoe behoorende BOUW- en WEILANDEN en HEESTERSEN, het, ten aanzien van aanleg en opbrengst, zoo gunstig bekende LANDGOED *YPELAAR*, liggende in de nabijheid van Breda, zijnde een *ruim*, *modern* en *royal Heerenhuis*, met *Stallen*, *Boomgaarden*, *Moestuinen*, *Vijvers*, *Wandelingen*, enz. en tevens bijzonder geschikt voor een Seminarium, Instituut, enz. waarvan de prijs zeer aannemelijk zal bevonden worden. Zijnde de Gebouwen, Landerijen, Houtgewassen in den besten staat.

Arnhem. *Rotterdam.*

NEDERLANDSCHE
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

De Directie van dezelve Maatschappij maakt bekend, dat alzoo de Stoomboot, dienstdoende tusschen *Rotterdam*, *Arnhem*, *Keulen* eenige noodzakelijke reparatiën behoeft, en de lage waterstand niet vooruitloopt, langs de Lek eene der andere Stoombooten te zenden, welke ten gevolge, de dienst tusschen *Rotterdam*, *Arnhem* en *Keulen* zal ophouden, tot nadere bekendmaking; zoodat de navolgende op de Afvaart-Lijsten genoemde reizen, niet zullen plaats hebben, als:

Van Rotterdam naar Arnhem.

Donderd. 14 Aug. des morgens ten 6 ure.
Dingsdag 19 „ „ „ 6 „
Zondag 24 „ „ „ 6 „
Vrijdag 29 „ „ „ 6 „

Van Arnhem naar Keulen.

Vrijdag 15 Aug. des morgens ten 5 ure.
Woensd. 20 „ „ „ 5 „
Maandag 25 „ „ „ 5 „
Zaterdag 30 „ „ „ 5 „

Van Keulen naar Arnhem.

Zondag 17 Aug. des morgens ten 6 ure.
Vrijdag 22 „ „ „ 6 „
Woensd. 27 „ „ „ 6 „

Van Arnhem naar Rotterdam.

Woensd. 13 Aug. des morgens ten 9½ ure.
Maandag 18 „ „ „ 9½ „
Zaterdag 23 „ „ „ 9½ „
Donderd. 28 „ „ „ 9½ „

STOOM-JAGT
PRINSES MARIANNE,
van *MIDDELBURG* naar *ROTTERDAM*,

Augustus 1834.

Van Middelburg.			*Van Rotterdam.*		
Dingsdag den 12, 's morg.	5	uur	Woensdag den 13, 's morg.	10	uur
Vrijdag » 15,	» 7	»	Zaturdag » 16, 's midd.	12	»
Zondag » 17,	» 9½	»	Maandag » 18, 's morg.	4	»

VERKOOPING VAN EENE **LEESBIBLIOTHEEK**.

(Bestaande uit 1272 Nos. in *Neder-*, *Hoogduitsche-* en *Fransche Talen*,) te Breda, ten huize van den Boekhandelaar F. B. STERK, op Maandag den 18den Augustus 1834 en volgende dagen. Zaturdag den 16 voor een ieder te zien.

„ Door den Boekhandelaar A. ZWEESAARDT te *Amsterdam* is uitgegeven en bij de uitgevers daar en verder alom verkrijgbaar gesteld, voor den prijs van 50 Cents.

BERIGT wegens den SPOORWEG tusschen Amsterdam en Keulen.

Men zie hierover de uitgebreidere aankondiging in het *Algemeen Handelsblad* wegens het ontwerp gedaan.

BERIGT AAN HH. BOEKHANDELAREN.

HH. Boekhandelaren worden door de ondergeteekenden herinnerd en verzocht, uiterlijk vóór den 16den dezer, het getal exemplaren door Hun-Ed. begeerd wordende, op MARTINET, vervolg, 2 deelen of 5de en 6de deel van zijne *Katechismus der Natuur*, op te geven, daar den 15den dezer de Inteekening op genoemd werk, gesloten is.

ZALT-BOMMEL, den 6. Augustus 1834.

JOH. NOMAN EN ZOON.

BIJ BROESE EN COMP., TE BREDA,

ZIJN DE VOLGENDE BELANGRIJKE HOOGDUITSCHE WERKEN VOORHANDEN:

I. Atlas der merkwürdigsten Schlachten, Treffen und Belagerungen der alten, mittlern und neuern Zeit in 200 Blättern. Von *Fr. v. Kausler*, Major im Kön. Würtemberg. General-Quartiermeister Staab. — 1e — 6e Lieferung . . . . f 96,—.

II. *M. von Miller*, Vorlesungen über angewandte Taktik zum Unterrichte und zum Selbststudium 2 Theilen, mit Planen » 26,—.

III. *J. W. Busch*, Die beste wohlfeilste Feuerungsart, nach einem neuen Systeme theoretisch dargestellt, mit ausführlicher Anweisung zur practischen Anwendung . » 7,80.

IV. *L. Dieston*, Feld-Befestigungskunst für alle Waffen. Theilen . . . . » 14,—.

V. Felddienst-Reglement für die Grosherzoglich Badischen Truppen . . . . » 3,—.

VI. Der Feldsoldat als [illegible] Grundsätze und Erfahrungssätze aus der Kriegskunst, in besondere aus der Artilleriewissenschaft, und Wissenswerther, Begebenheiten aus der Kriegsgeschichte. 2 Theilen . . . . . . » 3,40.

VII. *Von Hahn*, Felddienst der Infanterie . . . . » 1,—.

VIII. *J. Muller*, Leitfaden auf Märschen, Vorposten, Patrouillen, und zur Orientirung für den Unterricht in den Compagnie-Schulen . . . . » 1,40.

IX. Das Befreiungsjahr, Ein Tagebuch der Vertheidigung Hamburgs gegen das Französische Heer under Marschall Davoust im Jahre 1813 . . . . » 2,—.

X. *J. G. von Hoyer*, Litteratur der Kriegswissenschaften und Kriegsgeschichte . . . . » 5,40.

XI. Geschichte des Kriegswezens. 2 Theilen. . . . » 5,80.

XII. Uebersicht der Befestigungskunst. Als Leitfaden zur Ausarbeitung von Heften und zur Ersparung aller Dictate in Vorträgen. 1e und 2e Heft. . . . . . » 1,60.

XIII. *Valentini*, Die Lehre vom Kriege. 3 Theilen. . » 20,30.

XIV. *C. von Clausewitz*, Die Feldzüge von 1799 in Italien und der Schweiz. 2 Theilen. . . . . . . » 11,80.

XV. *Bischoff* und *Möller*, Vergleichendes Wörterbuch der alten, mittlern und neuen Geographie. . . . . . » 11,—.

XVI. *G. D. Marbach*, Populäres Physikalisches Lexicon oder Handwörterbuch der gesammten Naturlehre für die gebildeten aus allen Ständen. Jeder Lieferung. . . . » —,70.

XVII. Bilder-Conversation-Lexicon für das Deutsche Volk. Jeder Lieferung . . . . » —,60.

XVIII. *C. J. M. v. Laczynski*, Theorie der Aëronautik oder Mathematische Abhandlung über die Leitung der Aërostaten durch Ruder, Segel und comprimirte Luft. . . . . » 6,—.

XIX. [illegible] Ableitung aus der [illegible] Polhöhe die Abweichungen der Magnetnadel [illegible] » 1,80.

XX. [illegible] Lehrbuch der ebenen Trigonometrie . . . . » 4,60.

XXI. [illegible] Geometrie. 1e Theil. » 6,—.

XXII. *Adam Burg*, Ausführliche Lehrbuch der höhern Mathematik. Mit besonderen Rücksicht auf die zwecke des practischen Lebens. 2 Theilen. . . . . . . » 12,—.

XXIII. *Joseph Salomon*, Lehrbuch der reinen Elementar-Geometrie zum öffentlichen Gebrauche und Selbstunterrichte » 3,40.

XXIV. *J. Steiner*, Die Geometrischen Konstructionen, ausgeführt mittelst der geraden Linie und eines festen Kreises » 1,25.

Te BREDA, bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.